

Kürt Sorunu'nun Çelişkisi

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Pzt, 19/03/2012 - 15:51

Yazar: Mehmet ÇAĞIRICI

Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca defalarca Kürt isyanlarını yaşadı. Kürt milliyetçileri PKK üzerinden Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı 28 yıldır kanlı bir terör uyguluyorlar. On binlerce insan, milyarlarca dolar bu teröre kurban edildi. Anadolu'nun Doğu ve Güneydoğu illerinde yaşayan insanlar;

bölgeye tarihten beri egemen olan feodal güçlerin ekonomik ve toplumsal baskısı altında olmalarına ek olarak bir de PKK ve yandaş kuruluşlarının terör tehdidi ve şantajı eklenerek terör nedeniyle yoksulluğa, zorbalığa ve çoğu göçe zorlandı.

Böylece demokratik bir rejimle yönetildiği iddia edilen Türkiye Cumhuriyeti'nin bu bölgesinde yaşayan yurttaşlarının özgür iradelerine iki tür ipotek konulmuş oldu: **Ortaçağ gericiliği** ve **terör**!

Yapılan araştırmalar bu bölgede yaşayan Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının yarısının Kürt kökenli olduğunu göstermektedir. Eğer ortada bir Kürt sorunu varsa ki var olduğu artık ülkemizde büyük bir çoğunlukla kabul edilmektedir, o zaman bu sorunun **özü**; ortaçağ gericiliğinin toplumsal dinamikleri olan büyük toprak ağalığının, aşiret ve cemaatlerin ve etnik temelde Kürt milliyetçisi terör uygulayan PKK'nın bölgede olan egemenlikleridir.

Bölgenin, dolayısı ile Kürt kökenli yurttaşların bu ortaçağ karanlığından ve terör belasından kurtuluşu "Kürt sorunu" denen sorunun çözümüdür. Bölgede **maraba** konumunda yaşayan, ağaya köle gibi bağlı olan, yoksulluk, cahillik ve aşiret geleneklerinin kör kanunları, batıl inançlarıyla yaşamlarını sürdüren Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının ekonomik ve sosyal kurtuluşu ancak bir toprak reformu ile bu insanların **toprağa, özgürlüğe** ve diğer yurttaşlarla **eşitliğe** kavuşmasıyla olanaklıdır. Toprak Reformuyla marabaların kendi mülkleri olan toprağa kavuşturulmaları, onların ekonomik bağımsızlığını sağlayacak, siyasi olarak ta ağa, aşiret ve cemaatlerce ipotek konan iradeleri özgürleştirecektir. Bu anlamda bir toprak reformu köküne kadar **demokratik** bir çözümdür.

Ancak bölgenin ve bölgede yaşayan insanların bu hedeflerine ulaşabilmelerinde, yani toprağa, özgürlüğe ve eşitliğe kavuşmalarında önlerinde iki büyük toplumsal engel vardır:

1. PKK terörü ve
2. Toprak reformunu yapmaya istekli olmayan bir hükümet

Kürt ulusal kurtuluş hareketini yönettiğini iddia eden veya en azından Kürtlerin demokratik hakları için mücadele ettiğini savunan PKK gerçekte bölgede yüzyıllardır egemen olan bu ortaçağ feodal düzene karşı hiçbir zaman mücadele etmemiştir. Tam tersine PKK bölgedeki toprak ağaları ve aşiretlerle işbirliği yapmaktadır. Bu işbirliği 1979 yılında Şanlı Urfa'nın "Siverek - Hırvan" beldesinde başlamıştır. Zamanın Ecevit hükümetinin istimlak ile yapmaya çalıştığı köylüyü topraklandırmasına isyan eden bölgenin ileri gelen toprak ağaları; silahlı adamlarıyla yasal düzenlemeye karşı direnmişlerdir. O zaman ağa ve aşiretlerin silahlı adamlarıyla jandarma arasında çatışma çıkmış; bu

çatışmaya PKK ağının adamlarının yanında yer alarak katılmıştır.

PKK veya onun legal örgütü olan BDP 'nin programında toprak reformu yoktur. Fakat aynı zamanda toprak reformu veya feodalizmle mücadele; bugün Ankara'daki AKP Hükümeti'nin de programlarında olmayan bir konudur. Kaldı ki parlamentoda temsilcisi olan bütün partilerin milletvekillerinin beşte biri bölgenin toprak ağası, aşiret ve cemaat liderlerinden oluşmaktadır. Bu partilerin toprak reformunu tartışmamaları gayet normaldir. Çünkü bu partiler bölgede ağa, aşiret ve cemaat liderlerinden oluşan beşte bir oranında milletvekillerine sahiptirler. Kısaca bu gerici güçlerle siyasi işbirliği yapan partilerin toprak reformu yapmaları düşünülemez bile! PKK da bu konuda istisna değildir. PKK'nın seçimlere katılan legal partisi BDP de toprak ağaları, aşiret ve cemaatlerle çok yakın işbirliği içindedir.

BDP; 12 Haziran 2011 seçimlerine doğrudan değil, bazı sol ve sosyalist partilerle işbirliği içinde " Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku" un gösterdiği bağımsız adaylarla katılmış ve 36 milletvekili kazanmıştır. " Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku"nun Doğu ve Güneydoğu illerinde yüksek oranda oy almasının nedeni, bölgede gittikçe azalan devlet otoritesine karşılık, PKK'nın gittikçe artan nüfusu ve feodal güçlerle işbirliği birinci derecede rol oynamıştır.

Dokuz buçuk yıldan beri Türkiye'yi AKP yönetmektedir. İktidarı 2002 Kasım'ında devir alan AKP'nin önünde artık terör sorunu yok denecek derecede sıfırlamıştı. Çünkü PKK terörü askeri olarak 1990'lı yılların sonunda yenilmişti. Fakat AB'ye üyelik bahanesiyle AKP iktidarı terörle mücadeleyi iyice gevşetti. ABD'nin 2003 Irak'ı işgaliyle Irak'ın kuzeyindeki dağlarda PKK ya yeniden üs, tesis, lojistik imkân ve silah sağlanarak PKK yeniden toparlandı.

PKK'nin yeniden canlanmasında elbette sadece emperyalizmin desteği ve Ankara'daki AKP hükümetinin tavizkar ve yumuşak siyasetinin rolü yoktur. Bunda muhakkak ki 90'lı yıllarda Ankara hükümetlerinin terörle mücadelede bölgedeki köy ve yerleşim yerlerini zorla boşaltma; insanları göçe zorlama; faili meçhul cinayetler işleme vs. gibi insani olmayan, hukuk ve yasa dışı yöntemlere başvurmalarının bölge insanlarında bıraktığı derin izlerin, travmaların da büyük rolleri olmuştur. Ancak terörün yeniden dirilmesinde, PKK'nın yeniden ayağa kalkmasında asıl belirleyici dinamik emperyalizmin Büyük Ortadoğu Planlarının uygulamalarıdır.

Bazı okuyucuların **emperyalizm** kavramına karşı belli itirazlarının olabileceğini sanıyorum. Çünkü 1994 yılında ülkemizde ekonomik ve sosyal sorunları araştırma amacıyla kurulan ve bütçesinin dörtte biri (400.000 Doları) ABD Soros Vakfı tarafından karşılanan Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın (TESEV) 2007 yılında açıkladığı "Kürt Sorunu" raporundan sonra ülkemizde yürütülen yoğun tartışmalarda **emperyalizm** ve onun **Büyük Ortadoğu Planları'** ndan bahsedilmesinden özellikle kaçınılmıştır. Tartışmalarda bu kavramların kullanılması hep alaylı ve küçümseyen bir üslupla " **komplo teorisi**" diye önemsizleştirilmeye çalışılmıştır. Çünkü "**komplo teorisi**" damgasının asıl amacı; Kürt sorununun gerçek öznesi, faili, daha doğrusu azmettiricisi olan emperyalizmi gizlemektir. Bu açıdan bakılınca; emperyalizmle ilgili bakış açılarının "**komplo teorisi**" ile damgalanmaları, Kürt sorunu ile ilgili tartışmalarda yerli emperyalist işbirlikçilerinin başvurduğu en yaygın dezenformasyon, bilgi kirliliği, kavram ve kafa karışıklığı yaratan yöntemlerinden biri olduğu görülecektir.

Kürt sorunu artık Türk siyasi yaşamının önemli bir konusu haline gelmiştir. Şimdi aslında çok karmaşık ve girift olan bu sorunun kısa bir analizini yapmaya çalışalım. Bize göre bu sorunun temel iki nedeni vardır:

1. Türkiye'ye **dışardan dayatılan** nedenler
 - a. Emperyalizmin **Büyük Ortadoğu Projesi** (BOP)
 - b. Emperyalizmin BOP'ta araç olarak kullandığı **Kürt milliyetçiliği** ve **PKK terörü**
2. Türkiye'nin kendi **iç ekonomik, sosyal ve siyasal nedenleri**
 - a. Holdingci büyük sermayesinin egemenliğindeki Türk kapitalizminin ve siyasetinin **emperyalizme bağımlılığı**
 - b. Türk burjuva Demokratik düzenin **hak ve özgürlüklerinin yetersizliği**
 - c. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde Türk ulusal birliğine ve kaynaşmasına engel olan

Toprak ağalığı, aşiret ve cemaat düzeni

Kürt sorunu çok karmaşık, katmerli ve girift bir sorun olmakla birlikte bu sorunda en büyük rolü oynayan ana dinamik emperyalizmdir. Emperyalizmin Türkiye’de Kürt Sorununu kaşması yeni değildir. Bu sorunun kökü en az yüz yıldan daha fazla eskidir.

Emperyalist devletler ve küresel dev şirketler kendi enerji, hammadde ve pazarlarını güvence altına almak için aralarındaki güçler dengesine göre dünyayı ve dünyanın bütün bu ögeler açısından önem taşıyan bölgelerini kendi aralarında paylaşmışlardır. Bu paylaşım esaslı olarak iki kez I. ve II. Dünya savaşında gerçekleşmiştir. Üçüncü paylaşım ise 1990 lı yılları başında SSCB ve Doğu Avrupa’daki reel sosyalist sistemin çöküşünden sonra başlamış ve halen devam etmektedir. Bu paylaşım çerçevesinde ülkemizin yer aldığı Ortadoğu için ise emperyalizmin planı BOP’tur. BOP uygulamaları içine; 1991 ve 2003 Irak işgali, 2011 Arap Baharı, halen devam eden Suriye’de Esad’ın devrilmesi çabaları, İran’ın sürekli baskı altında tutulması ve nihayet Türkiye’de “Kürt Sorunu”nun kaşınması gibi önemli siyasi olayları katabiliriz.

Birinci Dünya savaşından zaferle ayrılan İngiliz, Fransız ve İtalyan emperyalistleri, petrol bakımından zengin Osmanlı İmparatorluğu’nu çözen ve parçalayan **Sevr** antlaşmasıyla Kürtlere güya "kendi yazgılarını belirleme hakkı" tanıdıklarını ilan ettiler.

Sevr antlaşmasıyla, Selçuklu beyliklerinde 220-230 yıl, Osmanlı’da 623 yıl aynı devlet ve topluluklarda Türker’le birlikte yaşayan Kürtler ‘in Mezopotamya’nın Güney Batısında yaşayanlarını o zaman Fransız emperyalist güçlerin nüfus bölgesi olan Suriye’ye, Süleymaniye’de yaşayanları ise İngiliz emperyalist güçlerin nüfus alanı olan Irak’a dâhil ederek böldüler. Türkiye’nin antiemperyalist Kurtuluş savaşının ilk yıllarında Doğu ve Güneydoğu Anadolu’daki, Kerkük ve Musul yörelerindeki Kürtler ise Türkiye’de kaldılar.

1920 de M. Kemal öncülüğünde Osmanlı İmparatorluğu’nun en büyük etnik halk grubu olan Türkler ve ondan sonra ikinci büyük etnik grubu olan Kürtler birlikte başarılı bir ulusal kurtuluş mücadelesi vermişlerdir. Emperyalist güçlerle çetin pazarlıklar sonucu ulusal sınırları **Lozan** antlaşmasıyla, (Kuzey Doğu sınırları ise Sovyetlerle yapılan Kars antlaşmasıyla) yeniden belirlediler.

Ancak 1925 yılında İngiliz emperyalistlerinin kışkırtması ve desteğinde çıkan Şeyh Sait Kürt isyanları sonucu, Milletler Cemiyetini (Bugünkü BM) etkileyerek Kerkük ve Musul eyaletlerini misak-i millî sınırlardan çıkarılarak İngiliz emperyalizminin yarı sömürgesi durumundaki Irak’a sonradan dâhil edildi. Etnik Kürt milliyetçi hareketinin tarihsel öncülerinden biri sayılan Şeyh Sait, merkezî Ankara hükümeti tarafından isyanın bastırılmasından hemen sonra 37 arkadaşıyla birlikte idam edildi. Şeyh Sait milliyetçi bir Kürt isyancısı olduğu kadar, aynı zamanda da "Nakşi Bendi" tarikatının önde gelen üyelerinden birisiydi. Kendisi hem Kürtçü hem de tarikatçı, cemaatçi (feodal nitelikli) bir din adamıydı.

Yukarıda sıraladığımız tarihi olaylar ve deneyimler göstermiştir ki “Kürt Sorunu” kavramı altında emperyalist siyaset ve ideolojinin gerçek niyeti, zorla, terörle, sahtekârlıkla ikinci bir İsrail gibi bölgede bağımsız bir Kürt devleti oluşturmaktır. Emperyalizm bu yöneme hep başvurmuştur. Bütün diğer gayretler, bu bağımsız devletin hazırlığı içindir. Kürt sorunu bağlamında yapılan bütün tartışmalarda ileri sürülen; **Kürt Kimliğinin hukuken tanınması, Özerklik ve Anadilde Eğitim** gibi talepler, yani Kürtlere “grupsal demokratik hak” verilmesinin arka planında yatan gerçek amaç **Kürt ulusunun** bizzat Türk devleti ve toplumu aracılığı ile yaratılmasından başka bir şey değildir.

Fakat Kürt sorunu **feodalizmi ve terörü aşma** yönüyle ele alındığında aslında **demokratik ve ilerici** bir çekirdeği içermektedir. Ancak sorunun bu demokratik ve ilerici yönü emperyalist ve gerici amaçlara bir araç olarak kullanılmakta, dolayısı ile bu ilerici çekirdek gericiliğe kurban edilmektedir. İşte Kürt sorununun **iç çelişkisi** burada yatmaktadır.

Gerçekten de “Kürt sorunu” denen sorun özü itibarıyla bir “kimlik” sorunudur. Ama bu sorun siyasal açıdan, tartışıldığı gibi, etnik bir “Kürt Kimliği” sorunu değil, tam tersine ulusal anlamda bir “Türk Kimliği” sorunudur.

Çünkü Türkiye Cumhuriyeti bir ulus devlettir. Bir ulus devlette ise etnik kimlik, siyasi bir değer değil,

kültürel bir değerdir. Dolayısı ile Kürt etnik halk grubuna bağlı bir grubunun Türk ulus devletine karşı Kürt etnik kimliğinin Türk ulusal devlet tarafından resmen tanınması, **özerklik ve anadilde eğitim gibi taleplerle isyan etmesi** siyasal açıdan Türk ulusal kimliğini ayrıştırma, **ulusal birliği parçalama**, siyasal iktidarı **etnik bir temelde** paylaşma eylemidir.

Kısaca Kürt milliyetçilerinin terör kullanarak, Kürtlerin feodal toplumsal koşullarını istismar ederek etnik temelde talepler öne sürmeleri; feodalizmi aşma ve insani, demokratik bir düzen kurma amaçlı **ilerici** bir hareket değil, tam tersine teröre ve şantaja dayanan, feodal egemenliği pekiştiren, emperyalist planların gerçekleştirmesine yarayan **gerici** bir harekettir. **Özünde ilerici** bir çekirdek taşıyan Kürt hareketi, emperyalizmin, işbirlikçi **gerici güçlerin elinde bir siyaset aracı** haline gelmiştir. Kürt sorununun temel çelişkisi budur!

Kürt hareketinin ilerici bir yola, rotaya girmesi için ilk ve öncelikle yapması gereken; terörü terk ederek demokratik yöntemleri siyaset yapma yöntemi olarak tercih etmesidir. İkinci adım ise emperyalist bölücü planlara karşı çıkarak **Türk ulusal birliğini ve Türkiye'nin vatan bütünlüğü** sağlayacak ittifaklar yapmasıdır. Üçüncü adım olarak ta demokratik bir Toprak Reformu ile bölge insanların toprak, özgürlük ve eşitliğe kavuşturulmasının programını hazırlamak ve diğer güçlerle bu alanda işbirliği yapmaktır.

İlerici Kürt hareketinin antiemperyalist, anti-feodal bir eksenle ülkemiz Türkiye'nin bağımsızlığı ve demokratikleşmesi için ulusal çapta bir görev ve sorumluluk yüklenmesi ülkemizin tüm diğer ilerici, demokratik güçlerinin mücadelelerine de büyük bir güç ve enerji katacaktır. Bölgesinde feodal ve demokrasi sorunlara yoğunlaşarak uzman bir siyaset yürüten ilerici bir Kürt hareketi, etnik köken, dini inanç ayrımı yapmadan içinde hep birlikte kardeşçe aydınlık, refah ve demokrasi içinde yaşayabileceğimiz modern bir Türkiye'nin önemli bir mimarı da olabilecektir! Ancak bütün bu ilerici koşullar yaratıldıktan sonra, yani Türkiye tam bağımsız, ulusal demokratik bir hükümet tarafından yönetilen, büyük toprak ağalığının, aşiret ve cemaat düzeninin tasfiye edildiği, gerçekten demokratik bir Türkiye'de Kürtlere sınırlı bir bölgede özerklik, anadilde eğitim gibi daha fazla demokratik haklar düşünülebilir.

Kısaca; önce hep birlikte emperyalizmden ve gericiликтen kurtulalım; sonra aramızda daha fazla hak ve demokrasi paylaşımı yapalım!

Mehmet ÇAĞIRICI

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (03/05/2024 - 18:22 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/okur-makale/kurt-sorununun-celiskisi>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>

[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>